

Робота над подібними соціально-значимими науково-дослідницькими проектами дозволяє учням відчувати свою значущість та власну причетність до проблем, які виникають в тій чи іншій галузі, зрозуміти, що вони в змозі ці проблеми якщо не подолати, то хоча б привернути до них увагу з боку доро-слих, долучитися до наукового пошуку. Для багатьох учнів участь в роботі МАН стала першою сходинкою до оволодіння майбутньою спеціальністю. Так випускники школи Бойко Людмила і Рахно Михайло були призерами міського конкурсу-захисту МАН і тепер продовжують своє навчання в ПДПУ ім. Короленка. Тесленко Альона в секції біології стала призером республіканського етапу конкурсу-захисту МАН. Це дозволило їй стати студенткою Полтавської УМСА, П'ятак Іван, призер міського етапу МАН з історії продовжує своє на-вчання в Києво-Могилянській Академії.

Література

1. Гриньова М.В. Страшко С.В. Животовська Л.А. Пескун С.П. Формування мислення у підлітків при викладанні зоології. – Полтава – АСМІ, 2002. – 336 с.

ІНДИВІДУАЛЬНІ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНІ ЗАВДАННЯ, ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТЬОГО ВЧИТЕЛЯ МАТЕМАТИКИ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

Горзій Т.О., Макарова І.Л. (Харків)

Індивідуальні завдання – форма організації навчального процесу, що має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці. Різноманітністю індивідуальних завдань є індивідуальні навчально-дослідні завдання.

ІНДЗ курсів геометричного циклу на фізико-математичних факультетах педуніверситетів є видом позааудиторної роботи студента, навчального та частково навчально-дослідницького характеру, яке використовується в про-цесі вивчення програмного матеріалу відповідних курсів. Одною з основних вимог до курсів, разом з вимогою науковості, є вимога чіткого дотримання принципу професійної спрямованості, тобто вимога того, щоб професійна спрямованість була "закладена" в самій структурі курсів, щоб в них були обґрунтовані найважливіші ідеї, факти, концепції, передбачені в шкільному курсі математики. Таку саму вимогу слід мати на увазі при складанні тем індивідуально-дослідницьких завдань.

Наведемо приклади таких завдань.

1. Три класичні задачі давнини. Історичний аспект.

- а) Квадратура круга.

- б) Трисекція кута.

- в) Подвоєння куба.

2. Поверхні другого порядку як носії прямих.

- а) Конічні поверхні.

- б) Циліндричні поверхні.

- в) Однопорожнинний гіперболоїд.

- г) Гіперболічний параболоїд.

- д) Розв'язування задач елементарної геометрії на конус та циліндр.

3. Опуклі многогранники.

- а) Означення опуклого тіла. Приклади.

- б) Означення опуклого многогранника.

- в) Правильні многогранники.

- г) Розв'язування задач елементарної геометрії

- д) Поняття про жорсткість фігур: трикутника, правильного многогран-

ника.

Опрацювання таких задач, пов'язаних зі шкільним курсом математики, потребує від викладача та студента спільної праці. Можливо виділити такі основні складові на початковій стадії роботи: постановка мети, відбір навчального матеріалу, розгляд відповідних тем завдання. Виконання таких навчально-дослідних завдань сприяє розвитку здібностей щодо професійної підготовки майбутнього вчителя.

Література

1. Гончаров С.М. Науково-методичне забезпечення кредитно-модульної системи організації навчального процесу: Монографія – Рівне:НУВПП, 2005, - 266 с.
2. Моторіна В.Г. Дидактичні і методичні засади професійної підготовки майбутніх учителів математики у вищих педагогічних навчальних закладах. Автореферат на здоб.наук.ступ.докт.пед.наук.- Харків, 2005 – 33 с.

ГРА В ОРГАНІЗАЦІЇ ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ НА УРОКАХ ПРИРОДОЗНАВСТВА

Горобець Н.В. (Полтава)

Гра – це життєва лабораторія дитинства, що дає той аромат, ту атмосферу молодого життя, без якої ця пора була б даремною для людства. У грі, цій спеціальній обробці життєвого матеріалу, є найздоровіше ядро розумної школи життя.

С.Т. Шацький

Особистісно орієнтована освіта передбачає навчання, що ставить основною задачею формування особистості школяра, враховуючи його схильності, пізнавальні можливості і потреби, його ставлення до знань. Вчитель як організатор і керівник навчально-виховного процесу має підбирати такі форми та методи, які б сприяли взаємодії всіх суб'єктів цього процесу, включенню в спільний творчий пошук, формуванню інтересу учнів до предмету та підвищенню їх пізнавальної активності. Однією з таких форм є застосування дидактичних ігор на уроках, що допомагає активізувати діяльність дитини, розвиває, спостережливість, увагу, пам'ять, мислення, підтримує інтерес до того, що вивчається, розвиває творчу уяву, образне мислення, знімає втому у дітей. Гра удосконалює наочну діяльність, логіку і прийоми мислення, формує і розвиває уміння і навички ділової взаємодії з людьми. Без активної участі дитини в будь-якому з цих видів діяльності його психічний розвиток був би одностороннім і неповним.

Гра – це складне соціально-психологічне явище, що забезпечує істотні новоутворення у фізичній, психічній і особистісній сферах, дає ефект загального психічного розвитку. В грі дитина вчиться управляти собою.

Важливим засобом активізації пізнавальної діяльності учнів, розвитку їх самостійності і мислення є дидактичні ігри. Ці ігри проводяться під час прогулянок, екскурсій і на уроці для узагальнення знань про конкретні об'єкти і явища природи, формування конкретних елементарних понять про природу.

Проведення дидактичної гри має деякі особливості. Перш за все це торкається темпу гри. Сповільнений або надмірно швидкий темп знижує інтерес до гри, швидко стомлює дітей.

Словесна дидактична гра, супроводжувана подачею м'яча від вчителя до дитини, дуже подобається дітям. Вчитель, кидаючи м'яч, ставить питання, у дитини повинна бути готовий відповідь на поставлене питання. Тривалість словесних дидактичних ігор повинна бути 8-10 хвилин.

Топографічний диктант. Під диктування вчителя учні в зошиті, а одні з них на класній дошці викреслюють план шляху (текст складає вчитель, використовуючи вивчені умовні знаки плану).